

Univerza v Ljubljani
Ekonomski fakulteta
Kardeljeva ploščad 17
1000 Ljubljana

izr. prof. dr. Alenka Vrbinc

Recenzija učbeniškega kompleta za angleščino kot prvi tuji jezik v 3. in 4. letniku gimnazijskega izobraževanja

HEADWAY UPPER INTERMEDIATE

5. izdaja

Učbenik: Liz Soars, John Soars, Paul Hancock. 2019. *Headway Upper Intermediate*. 5. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Priročnik za učitelje: Liz Soars, John Soars, Sue Merifield. 2019. *Headway Upper Intermediate*. 5. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Delovni zvezek: Liz Soars, John Soars, Jo McCaul. 2019. *Headway Upper Intermediate*. 5. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Ljubljana, februar 2020

SPLOŠNI PODATKI O UČBENIŠKEM KOMPLETU IN CILJNI UPORABNIKI

Učbeniški komplet *Headway Upper Intermediate*, 5. izdaja, ki je predmet te recenzije, je namenjen poučevanju angleščine kot prvega tujega jezika v 3. in 4. letniku gimnazijskega izobraževanja, Nivo učbeniškega kompleta je ocenjen s stopnjo B2 (neodvisni uporabnik, višja raven) po Skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike.

OPIS UČBENIŠKEGA KOMPLETA

Učbeniški komplet *Headway Upper Intermediate*, 5. izdaja, vključuje teme in naloge, ki ustrezajo nivoju znanja in starosti dijakov, ki jim je učbeniški komplet namenjen in ki jih najdemo tudi v podobnih učbenikih za poučevanje angleščine na tej stopnji. Enote so strukturirane pregledno in so razdeljene na razdelke, ki imajo jasno določene in dosegljive cilje, poudarek pa je na komunikativnih in interaktivnih dejavnostih, učenju in utrjevanju besedišča in slovnice in izboljševanju bralnega in slušnega razumevanja ter govornega sporazumevanja in pisnega sporočanja.

Učbeniški komplet je sestavljen iz:

- učbenika (*Student's Book*), ki mu je priložena kartica s kodo za dostop do nalog na spletu (*Online Practice*),
- *Online Practice*, ki je namenjen samostojnemu učenju,
- delovnega zvezka (*Workbook*),
- priročnika za učitelje (*Teacher's Guide*) ki mu je priložena kartica s kodo za dostop do *Teacher's Resource Centre*,
- *Teacher's Resource Centre*, kjer so na enem mestu zbrana vsa gradiva za *Headway* (npr. avdio in video gradiva za učbenik in delovni zvezek, besedila slušnih razumevanj, opombe za učitelje, testi, rešitve itd.),
- *Classroom Presentation Tool*, ki je namenjen uporabi v razredu,
- CD-jev z gradivi, namenjenimi slušnemu razumevanju.

UČBENIK: SESTAVNI DELI IN USTREZNOST

Učbenik, ki obsega 168 strani, ima grafično ustrezno podobo, saj je večbarven in vsebuje veliko slikovnega gradiva (fotografije, ilustracije). Sestavljen je iz dvanajstih enot (str. 9 do 128) in dodatkov (razdelek, namenjen izboljšanju pisnih sposobnosti (*Writing contents*) – str. 129–143; zapisi vseh besedil, namenjenih slušnemu razumevanju (*Audioscript*) – str. 144–150; razlaga slovnice (*Grammar reference*) – str. 151–163; dodatna gradiva k posameznim enotam (*Extra materials*) – str. 164–167; seznam nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*) in fonetični simboli (*Phonetic symbols*) – str. 168). Učbeniku je priložena kartica s kodo za dostop do gradiva na

spletu (*Online Practice*), ki vključuje dodatne aktivnosti za ponavljanje in utrjevanje predelane snovi v posamezni enoti, naloge za razvijanje bralnega in slušnega razumevanja, govornega sporazumevanja in pisnega sporočanja ter naloge za preverjanje napredka.

Enote so razdeljene na več razdelkov. Vsaka enota se začne z uvodno stranjo, na kateri je predstavljena tematika, ki jo obravnava enota. Dijaki se pogovarjajo o naslovu enote (npr. *Home and away* v prvi enoti), ciljih (npr. slovnica – v prvi enoti časi in neformalni jezik; besedišče – v prvi enoti zloženke), fotografiji in navedku na uvodni strani, ogledajo si video.

Sledi razdelek, ki je posvečeni slovnici (*Language focus*), ter razdelek za utrjevanje slovnice (*Practice*). Slovnica je obravnavana sistematično, poudarek je na rabi v sobesedilu. Razdelek *Language focus* se začne z okvirčkom z naslovom *Test your grammar*, s pomočjo katerega dijaki preverijo svoje znanje o določeni slovnični strukturi (npr. *present perfect simple* in *present perfect continuous* v drugi enoti; števnici in neštevnici samostalniki v šesti enoti; členi v dvanajsti enoti). Nato v obeh razdelkih *Language focus* and *Practice* najdemo razdelke, kjer se dijaki seznanjajo s slovnično strukturo s pomočjo krajših besedil, ki jih lahko berejo ali poslušajo, in različnih nalog, namenjenih poslušanju, govorjenju in pisanju, ki jih delajo sami, v parih ali skupinah. Gre za različne vrste nalog, kot so povezovanje podatkov iz dveh različnih stolpcev, izbiranje pravih odgovorov, dopolnjevanje povedi (npr. z danimi besedami, z besedami iz slušnega razumevanja, z glagolom v pravilnem času, s pravilno kolokacijo), tvorjenje vprašalnih povedi, odgovarjanje na vprašanja o prebranem ali poslušanem besedilu, nadomeščanje dela povedi z ustreznim večbesednim glagolom, pogovor o slovnični strukturi (*Discussing grammar*). V okviru razdelkov *Language focus* in *Practice* najdemo okvirčke z naslovom *Language focus*, ki so namenjeni analitičnemu pristopu k jeziku; dijaki razmišljajo o uporabljenih strukturah in razlogih za rabo določene strukture ter delajo primerjave med različnimi strukturami. V vsaki enoti je tudi navedeno, na kateri strani v razdelku *Grammar reference* (str. 151–163) je slovnica podrobneje razložena. Dijaki so opozorjeni tudi na dodatne slovnične naloge (*Go online for more grammar practice*), ki jih najdejo na spletu (headwayonline.com).

V razdelku z naslovom *Listening and speaking*, kjer je slušno razumevanje povezano z razvijanjem govorne spretnosti, dijaki poslušajo posneta besedila, o katerih se nato pogovarjajo, odgovarjajo na vprašanja, povezana s temi besedili, izmenjavajo oz. izražajo mnenja. Dijake se spodbuja (*Go online to watch a video...*), da si na spletu ogledajo video (npr. v prvi enoti video o dveh ljudeh, ki živita v tujini, in o tem, kako vzdržujeta stike z domačimi; v enajsti enoti video o vplivu podzavesti na nas).

V razdelku *Reading and speaking* je poudarek na bralnemu razumevanju in govorni spretnosti; v njem najdemo besedila, v katerih se dijaki seznanjajo z novim besediščem, hkrati pa se jih spodbuja, da se pogovarjajo o vprašanih, povezanih s temo, obravnavano v besedilu. V razdelek so vključene naloge, vezane na besedilo

(npr. pravilne oz. nepravilne trditve; odgovori na vprašanja, povezana z besedilom; naloge z besediščem, ki ga najdemo v besedilu; obnova besedila; naloge za izražanje lastnega mnenja o prebranem besedilu). Dijake se spodbuja (*Go online to watch a video...*), da si na spletu ogledajo video (npr. v drugi enoti video o iniciativi za čistejše okolje; v peti enoti video o robotih in pogledu nekega podjetja na robotizacijo; v deveti enoti video o živem muzeju zgodovine in načinu življenja ljudi v viktorijanski dobi).

Razdelek *Vocabulary and pronunciation* je namenjen usvajanju besedišča, ki se ga sistematično uvaja in utrjuje v vseh dvanajstih enotah, in izboljšanju izgovora (npr. naglašanje zloženk). Na tej stopnji učenja dijaki razvijajo in bogatijo besedni zaklad ter se učijo kompleksnega izražanja. V tem razdelku najdemo številne naloge z zloženkami, kolokacijami z glagoloma *make* in *do*, večbesednimi glagoli z *make* in *do*, protipomenkami, negativnimi predponami, deleksikalnimi glagoli *take*, *put* in *get*, kolokacijami s prislovi, homonimi in homofoni, metaforami, somatskimi frazemi. Dodatne naloge z besediščem so na voljo tudi na spletu (headwayonline.com), na kar so dijaki opozorjeni.

V razdelku *Everyday English* dijaki vadijo rabo angleščine v vsakodnevni situacijah, izražajo svoja stališča, učijo se vpljivosti formulacije, seznanijo se z rabo vzklikov, s povezovanjem in komentiranjem, naglaševanjem in intonacijo, telefoniranjem, izkazovanjem zanimanja in začudenja, opisovanjem krajev. Dijake se spodbuja, da na spletu poiščejo dodatne naloge za utrjevanje govorne spretnosti (*Go online for more speaking practice*).

V različne razdelke (npr. *Practice, Listening and speaking, Everyday English, Reading and speaking*) je vključen okvirček z naslovom *Spoken English*, v katerem so razložene zveze, izrazi ali slovnične strukture, ki se uporabljajo v vsakodnevni komunikaciji (npr. raba *mašil* in načini poudarjanja v drugi enoti; dajanje informacij in reagiranje na informacije v tretji enoti; raba *how come?* namesto *why?* v pogovorni angleščini v četrti enoti; raba pogovornih izrazov za navajanje količine v šesti enoti; raba zvez z *if* v enajsti enoti).

V dodatku so utrjevanju in razvijanju pisnega sporočanja namenjene str. 129–143 (*Writing contents*). Dijaki se v tem razdelku seznanijo s strukturo oz. organizacijo besedila, v njem pa najdejo tudi vzorčne primere določenih besedil. Naučijo se pisati neformalno elektronsko sporočilo (prva enota), formalno elektronsko sporočilo (druga enota), življenjepis in motivacijsko pismo (peta enota). Seznanijo se s sestavljanjem anket in pisanjem poročil (šesta enota), z uporabo prislovov v pisnih sestavkih (tretja enota), uporabo veznikov (četrti enota), opisovanjem krajev (osma enota), izboljševanjem sloga in povezovanja idej (dvanajsta enota). Dijake se spodbuja, da na spletu poiščejo dodatne naloge za utrjevanje pisnega sporočanja (*Go online for more writing practice*). Na str. 144–150 so zapisana vsa besedila, ki so namenjena slušnemu razumevanju. Sledi razdelek z naslovom *Grammar reference* (str. 151–163), kjer so na razumljiv, jasen in preprost način razložena

slovnicih pravila, ki so tudi ponazorjena s primeri rabe. V *Headway Upper Intermediate*, 5. izdaja, so obravnavana naslednja slovnicih poglavja: *do, be* in *have* kot pomožni in polnopomenski glagoli; časi (*present simple, present continuous, past simple, past continuous, past perfect simple, past perfect continuous, present perfect simple, present perfect continuous, will future, going to future, future continuous, future perfect*); časovni odvisniki; tvorba vprašalnih, nikalnih in vprašalno-nikalnih povedi; izražanje količine (količinski zaimki; *much, many, a lot, lots of, a great deal of, a large number of, plenty of, little, few, less, fewer*); raba *some, any, somebody, anything, nobody, no one, nowhere, nothing, all*; naklonski glagoli *can, could, may, might, will, would, shall, should, must, ought to*; oziralni odvisniki; sedanji in pretekli deležnik; *used to* + nedoločnik; *modal perfect*; prihodnji pogojnik, sedanji pogojnik, pretekli pogojnik; določilnice; členi. V dodatku najdemo tudi dodatna gradiva (*Extra material*), ki dopolnjujejo naloge v posameznih enotah. Na koncu dodatka so na str. 168 seznam nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*) in fonetični simboli, uporabljeni v zapisu izgovarjave (*Phonetic symbols*).

Če povzamemo, je treba v zaključku opisa učbenika *Headway Upper Intermediate*, 5. izdaja, še enkrat poudariti, da so v učbenik vključene teme, ki jih najdemo tudi v drugih podobnih učbenikih, namenjenih temu nivoju znanja (npr. potovanja in življenje v tujini; daljni in eksotični kraji; novice, knjige, filmi, gledališče; kaj je res in kaj ni; življenje v prihodnosti; uspeh, uspešne znamke in uspešni posamezniki; odnosi med ljudmi; ekstremna doživetja; življenje v preteklosti). V besedilih pri posamezni enoti se pojavljajo slovnicih strukture, ki se jih v določeni enoti obravnava, tako da se dijaki seznanijo s tem, kako se slovnica uporablja v dejanskem sobesedilu. Prav tako je treba še enkrat omeniti dejstvo, da je v učbeniku pozornost namenjena vsem štirim veščinam, to je slušnemu in bralnemu razumevanju kot tudi govornemu sporazumevanju in pisnemu sporočanju.

DELOVNI ZVEZEK

Delovni zvezek obsega 95 strani, je črno-bel, natisnjen v dveh stolpcih in vključuje tudi slikovno gradivo (fotografije, ilustracije). Besedila, namenjena slušnemu razumevanju, so dostopna na spletu (headwayonline.com). Enote so razdeljene na razdelke *Language focus, Vocabulary* in *Pronunciation* in imajo ustrezno grafično podobo, tako da je razvidno, kaj posamezne naloge obravnavajo. Delovni zvezek predstavlja ustrezno dopolnilo učbeniku. V delovnem zvezku dijaki s pomočjo številnih nalog, ki jih uvajajo preprosto napisana in jasna navodila, utrjujejo slovnico in besedišče, predelano v učbeniku, v njem najdemo še dodatne naloge za slušno razumevanje. Četrta, osma in dvanajsta enota sledi test (*Exam practice*), ki zajema snov štirih enot (prve do četrte, pete do osme, devete do dvanajste), razdeljen pa je na štiri dele, v katerih najdemo naloge za bralno razumevanje in rabo angleščine. Naloge so ovrednotene s točkami, kar omogoča dijakom, da spremljajo svoj napredek.

V dodatku najdemo na str. 84 do 93 rešitve vseh nalog v delovnem zvezku (*Answer key*), na str. 94 je seznam nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*), na str. 95 pa fonetični simboli (*Phonetic symbols*).

PRIROČNIK ZA UČITELJE

Priročnik za učitelje je v črno-beli tehniki z izjemo naslovov razdelkov (npr. *Language focus, Practice, Writing, Reading and speaking, Listening and speaking, Vocabulary and pronunciation, Everyday English, Answers and audiscript, (Possible) answers* itd.), ki so natisnjeni v vijolični barvi, v vijoličnih okvirčkih pa so tudi različni razdelki oz. besedila s podrobnejšimi podatki o določenem segmentu besedišča, slovnici, pogovorni angleščini (npr. *Test your grammar, Language focus, Spoken language, Compound nouns and adjectives, Antonyms, Spoken English*).

Pod naslovom *Suggestions* najdemo predloge za dodatne aktivnosti, pod naslovom *Possible problems* pa opis možnih težav, ki jih imajo dijaki (npr. pri rabi različnih časov, tvorbi vprašalnih povedi, razlikovanju med omejevalnimi in neomejevalnimi oziralnimi odvisniki).

V uvodnem delu je opisana zgradba učbenika, delovnega zvezka, priročnika za učitelje in *Headway Online*, ki je namenjen tako dijakom kot učiteljem. S pomočjo *Headway Online Practice* lahko dijaki ponovijo vsako enoto v učbeniku, ponovno naredijo vse naloge iz učbenika, gledajo videe, nadgrajujejo znanje z dodatnimi nalogami, preverjajo svoj napredek, se spopadajo z dodatnimi izzivi. Učitelji lahko dostopajo do *Teacher's Resource Centre* v *Online Practice* (kartica s kodo za dostop je priložena priročniku za učitelje), kjer imajo dostop do istih virov kot dijaki, poleg tega pa lahko spremljajo delo in napredek dijakov ter število točk, ki so jih dobili pri posamezni nalogi ali testu. *Teacher's Resource Centre* vključuje vsa besedila za slušno razumevanje v učbeniku in delovnem zvezku, videe, rešitve, napotke za učitelje, dejavnosti, ki jih je moč kopirati, ter teste. V uvodnem delu priročnika za učitelje so predstavljeni tudi vsi sestavni deli učbeniškega kompleta, novosti pete izdaje *Headwayja*, izjave učiteljev, zakaj zaupajo *Headwayju*, navedena je vsebina učbenika, opisano je, kako dijaki izboljšajo pisne sposobnosti, na kratko je predstavljenih nekaj knjig, s katerimi si učitelji lahko pomagajo pri poučevanju.

Na začetku vsake enote v priročniku za učitelje je kratka predstavitev enote (*Introduction to the unit*), predstavljeni so cilji po posameznih razdelkih (npr. *Language focus, Vocabulary, Spoken English, Everyday English*). V priročniku za učitelje so poleg podrobnih metodoloških napotkov, ki pomagajo učiteljem pri izpeljavi učne enote, navedeni tudi predlogi, kako je možno izvesti določeno nalogo, učitelji so opozorjeni na možne težave dijakov pri obravnavi določene snovi. Del priročnika za učitelje so tudi rešitve vseh nalog v učbeniku. Na str. 168–239 najdemo dodatne aktivnosti, ki jih je moč fotokopirati.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Učbeniški komplet *Headway Upper Intermediate*, 5. izdaja, je zastavljen tako, da dosega vzgojno-izobraževalne cilje in standarde znanja, ki so opredeljeni v učnem načrtu oz. katalogu znanja za angleščino in ustrezajo stopnji znanja in starosti dijakov, ki jim je ta učbeniški komplet namenjen. S pomočjo tega učbeniškega kompleta dijaki nadgrajujejo že pridobljeno jezikovno in zunajjezikovno znanje ter izboljšujejo bralno in slušno razumevanje besedil v tujem jeziku ter govorno sporazumevanje in pisno sporočanje, vse štiri veščine pa so vključene tako, da tvorijo smiselno celoto. Besedišče je vedno predstavljeno v sobesedilu in ne le kot seznam posameznih besed, kar omogoča razumevanje pravilne rabe besede v sobesedilu. Prav tako je vzpostavljena povezava med besediščem, slovnico in pomembnim ciljem učenja tujega jezika, to je komunikacijo. Vsebina učbeniškega kompleta je ustrezno didaktično-metodično organizirana, prav tako pa je ustrezna tudi likovna ter grafična oprema, ki podpira poučevanje in učenje. Učbeniški komplet *Headway Upper Intermediate*, 5. izdaja, ustreza vsem omenjenim jezikovnim in jezikoslovnim kriterijem in je zato primeren za pouk angleščine kot prvega tujega jezika v 3. in 4. letniku gimnazijskega izobraževanja.

izr. prof. dr. Alenka Vrbinc